

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. - Posamezna številka 1.— Din.

Mrtvih spomin — živim opomin.

Na vernih duš dan in v novembru sploh se spominjamo svojih dragih pokojnih. Komu ob temu spominu ne prihaja na misel lastna smrt in lastna večnost? Prav zveličavne so misli ob grobovih in povod naj nam bodo za lepo krščansko življenje.

Po vsej Sloveniji obhajamo te dni spomin sedemdesetletnice smrti našega božjega služabnika škofa Antona Martina Slomška. Tudi v Trzinu smo ta spomin lepo obhajali s prireditvijo Marijinih družb 24. oktobra. Pa naj nam ta božji služabnik za letos nudi tudi misli za spomin vseh mrtvih in nam živim v opomin!

„Imeniten gospod je poslal svojega hlapca po velikem, širokem morju. Hud vihar pa ga je na lep otok skrajno sredi morja zanesel. Ko se je deželi približal, mu vsi otocani nasproti pritečejo, ga z velikim veseljem za kralja povzdignejo, mu zvesto služijo in z vsem postrežejo. To se tujcu čudno zdi. V svojem dvomu povpraša modrega moža, ali bo to njemu vselej tako ostalo. — Pameten prijatelj mu odgovori: Ta dežela dobi od svojega Stvarnika vsako leto novega kralja. Veselo ga prebivalci sprejmejo, kakor so tebe. Kakor hitro pa njegov čas poteče, ga slečejo, v slab čolnic denejo in ga v drug pust kraj prepeljejo. Tam ni pokornih služabnikov, ne prijateljev, ne življenja. Če si vsega tega prej ne pripraviš, boš konec vzel. Pošlji zato svoje sedanje podložne v svoj prihoden kraj, naj ga obdelujejo in tebi novo kraljestvo pripravljajo. — To je on storil, ni bilo dne, ko bi jih nekoliko poslal ne bil. Prišla je njegova ura. Prebivalci ga popadejo, slečejo, v čolnic položijo in odpeljejo. A on se tega ustrašil ni. — Kdo je tisti tujec, kakor ti, o človek! Gol si prišel na zemljo in gol pojdeš od tod. Tvoji podložni, ki tebi tu le kratek čas služijo, so posvetne reči, je časno premoženje. Kratkega kraljevanja čas je tvoje kratko življenje. Sedaj je čas s posvetnimi rečmi dobra dela doprinašati, jih v večnost pošiljati, vse drugo bo hitro izgubljeno. Prišla

bo ura. Slekli te bodo in v ozkem čolnu iz štirih desk na oni svet zanesli. Zato nas opominja Jezus, najboljši prijatelj in svetovalc: „Delajte si prijateljev s časnim blagom, da vas enkrat vzamejo v večna bivališča.“ (Hrana Evang. naukov II. 77.)

In še nam nudi misli Slomšek:

„Kdo med nami, kristjani moji, bo zamogel preračunati, koliko ur, dni in morebiti let, je že brez pravičnega dela zapravljal? Le 50 let komaj sploh preživimo, pol teh prespimo, četrtno večkrat v mladosti zatratimo, in še celih 15 let nam skoro ne ostane, da bi jih prav na dobro obrnil. Kako malo je pa to proti dolgi večnosti za katero tukaj služimo! Ne odlagajmo tedaj, temveč ob prvi uri svoje mladosti se v vinograd Gospodov podajmo. Ako smo pa že veliko ur, dni in let v svojem življenju dobrega storiti zamudili, od sedaj naprej nobene minute ne odlašajmo iti na delo poboljšanja v vinograd Gospodov. Teško je nam pogosto butaro svojega stanu nositi, a saj je tudi plačilo lepo in obilno in nobeno delo se ne sme dozdevati trdo, s katerim se večno veličastvo pripravlja.“ (Hrana Evang. naukov I. 113.)

Pogovor na pokopališču.

Vsakemu in tudi tržiškemu župniku je jako neprijetno poditi ob nedeljah in praznikih ljudi izpred cerkve in iz pokopališča k sv. maši. Ponekod uporabljajo zato že vse-mogoče stvari. Celó v fotografski aparat so nekje že lovili take „bogaboječneže“, da jih potem razstavijo. Pa taki „rekordi“ mende niso najlepši in najbolj prijetni za nobenega, čeprav smo vajeni v naši dobi, da je vsaka pomembna stvar slikana.

V čast tistim, ki tudi pred našo cerkvijo ali na pokopališču radi nečastno postojijo, ko se že služba božja prične, bodi povedano, da so še precej dovtetni za opomin, ki ga napravi večkrat župnik s pohodom okoli cerkve, ali z besedo.

V poučenju tistim, ki hočejo na pokopališču izkazovati svojim pokojnim ljubezen ravno med službo božjo v cerkvi, naj pa priobčim sledeči dogodek, ki se je nekoč resnično vršil na našem pokopališču:

Po pokopališču je šel župnik in zamudniki sv. maše so hitro odhajali v cerkev. Nekdo je hitro stopil k nekemu grobu, se odkril, se pokrižal in gledal na grob, deloma pa motril župnika.

Župnik: „Kdo pa v tem grob počiva?“

Nekdo: „Moja mati. Rad pridem k njenemu grobu, ker sem jo res ljubil.“

Župnik: „Ali jo ljubiš še?“

Nekdo: „I, seveda!“

Župnik: „Ne! Kajti večjo ljubezen in veselje bi ji poslal še v večnost, če greš lepo k sv. maši, izpolniš versko dolžnost in tam moliš zanjo. Če stojiš pri grobu namesto pri sv. maši, ne izkazuješ prave ljubezni mrtvi materi, ki te je pač učila, da hodi redno ob nedeljah in praznikih k sv. maši!“

Nekdo: . . . je odšel tiho in hitro v cerkev k sv. maši . . .

„Mladi ljudje se morajo iznoret.“

Tako se pogosto izgovarjajo mladeniči in mladenke, tako često pokrivajo celo stariši veseljačenje in greh svojih doraščajočih otrok.

Sv. Karel Boromejski, katerega god obhajamo 4. novembra, pa odgovarja na ta pogubni izgovor tako - le:

„Torej mladi ljudje naj se najprvo ranijo, da se bodo potem mogli zdraviti. Piti morajo torej najprvo strup, da bodo potem v resnici zdravi. Pomladno cvetje zgodnje mladosti naj potrgajo hudobcu, da ostanke poznejšega življenja darujejo šele Bogu. O, kako pogubno je tako naziranje! Ali ste res tako nespametni, da pustite mlada drevesca, ki so še upogljiva, rasti krivo zato, da bodo rastla ravno potem, ko bodo že trda in stara?“

Popotni spomini.

Dalje.

Najbolj so nam pa ugajali v Salzburgu dijaki, ki so imeli ravno tiste dni tam misijonska zborovanja. Zbrani so bili iz Avstrije, Nemčije in Švice. Bili so vsi kongreganisti. Na mnogih prireditvah so neustrašeno povdarjali svoje versko prepričanje in so ga tudi na zunaj pokazali. Zvečer so korakali z gorečimi bakljami po glavnih ulicah in

4. avgusta so med 11. in 12. uro korakali v vrstah po Salzburgu z Marijinimi zastavami in znaki okrašeni. Nekateri so imeli celo na rokavih srajc Marijin monogram. Bilo jih je v sprevodu čez 900 in ves Salzburg je moral obstati ob lepi navdušenosti mladih dijakov.

Iz Salzburga smo v petek 5. avgusta popoldne prišli preko Ischla v Admont, kjer smo prenočevali in naslednje jutro maševali v znameniti benediktinski cerkvi sv. Blaža. Ta cerkev je zares mogočna. Zidana je v gotškem slogu s samim obdelanim kamnom, ki napravi notranjščino lepšo kot ne vem kakšna znamenita slikarija. Dva stolpa sta visoka po 70 m. Prijazni benediktinski brat, s katerim smo se že na predvečer domenili glede sv. maš drugo jutro, nam je odprl in razkazal tudi znamenito izrezljane jaslice iz leta 1755. Tvorijo cel velikanski nastavek oltarja v enem izmed številnih stranskih oltarjev. Ogledali bi si bili pač tudi še znamenito knjižnico v samostanu, ki šteje 94.000 knjig in 1100 rokopisov, a primanjkovalo je časa. Pogledali smo pa za trenutek v „Stiftskeller“, kjer točijo samostanska vina iz Radgone, a ne več — kot mende pred leti — samostanski bratje, ampak civilni ljudje. — V gostilni, kjer smo prenočevali, smo videli na steno nabito tudi vabilo k protestantovski službi božji. Že smo menili, da smo zašli v protestantovsko hišo, a samostanski brat nas je potolažil, da so v tej hiši pač dobri katoliški ljudje, a zaradi mnogih tujcev imajo po vseh gostilnah in javnih lokalih nabita tudi protestantovska vabila.

V soboto zjutraj 6. avgusta smo se odpeljali iz Admonta skozi svetovno znano ozino „Gesäuse“ v Hlflau, ki je precej velik kraj z zapuščenimi tovarnami, z lesno industrijo in s križiščem več železnic. Kjer ustavijo tovarne svojo pesem, tam vlada zapuščenost! To smo britko videli celo na cerkvi. Pokopališče okoli cerkve je skrajno zanemarjeno, župnišče poleg cerkve po zunanjosti zelo zapuščeno, notranjščina cerkve kar žalostna. Edino streha na cerkvi je bila nedavno prenovljena. Cerkev je bila zaklenjena in nam jo je prišel odpret star cerkvenik. Trije oltarji, prižnica in vsa notranjost je silno opuščena in zaprašena. Največjo pozornost pa vzbujajo cerkvene klopi, ki so na vrhunjih delih vse pokapljane in popolnoma razžgane od sveč, ki jih verniki pač prinašajo s seboj za razsvetljavo. Čudno: v trgu povsod elektrika, v cerkvi pa nič! Enako posledico svečne razsvetljave smo videli še isti dan tudi v cerkvi letoviške vasi Wildalpen, kjer stoje klopi kar v treh vrstah

in je v prvi klopi pred obhajilno mizo vtaknjenih še cel gozd drogov za zastave in luči pri procesijah. To bi jih človek z veseljem pometal na kakšno drugo mesto!

Točno ob dvanajstih smo se z avtobusom odpeljali proti Mariazellu, ki je od Hiflaua oddaljen 80 km. Cesta je precej ozka, a dobro oskrbovana. Klanci so posebno v začetku zelo hudi. Ovinkov in prepadov je vsepolno. Kar čudno in neprevidno se nam je zdelo, da je na težkem in popolnoma zasedenem avtobusu, ki vozi po taki cesti, en sam vozač brez vsakega spremstva. Nekaj časa sem z grozo gledal prepade, in vijuge, potem sem pa k sreči zadremal in tako prešel najhujše točke štiriurne vožnje. Ta vožnja ni bila najbolj prijetna, posebno ker je bil dan deževen. Med potjo smo v kraju Weichselboden šli v gostilno pit kavo, pa je bila v gostilniški sobi zakurjena peč. To 6. avgusta, a je bilo kar prijetno pri gorki peči sedeti!

Mariazell. To je najznamenitejša božja pot v Avstriji. Je to krasen kraj z mogočno cerkvijo. Kar škoda je, da prihaja ob Marijini cerkvi že kar preveč do veljave letoviški značaj kraja. Okrog cerkve je vsepolno najmoderneje urejenih hotelov, kavarn in trgovin, v neposredni bližini cerkve je tudi kino in celo — bar. Res, kjer ima Bog svoj šotor, tam postavlja tudi hudič svoje stojnice! Cerkev-bazilika je v prvotni obliki nastala že v 12. stoletju, sedanji obris pa je dobila v 14. in po temeljiti prezidavi in ureditvi v 17. stoletju. Ima na pročelju kar tri stolpe, katerih srednji je visok 84 m. Tudi kupola cerkve je zelo visoka. Notranjost je silno bogata. Milostni oltar je ves srebrn. Lepšega si ne moremo misliti. Stoji pa v sredini cerkve in je vedno kar oblegan po pobožnih vernikih. Na tak lep oltar so ustoličili milostni kip Matere božje, ki je visok le 47 cm, leta 1727. Za milostnim oltarjem stoji na 6 m visokem stebru od leta 1682 lep kip Matere božje, ki je bil narejen v 16. stoletju. Okoli tega stebra nazigajo verniki številne sveče na posebnih stojalih, ko v milostni kapeli ni za to prostora. Na velikem oltarju je velik križ z Zveličarjem iz srebra. Tudi velikanska svetna obla s kačo in kipi žalostne Matere, sv. Janeza in dveh angelov so prevlečeni s srebrom. Narejen je bil ta veliki oltar v letih 1693 — 1704. Krasen je posebno v solnčnem siju. Vsa cerkev kaže, da je vedno obilno uživala naklonjenost preprostih, pa tudi bogatih.

(Dalje prihodnjič.)

To in ono.

Uradne ure v župnijski pisarni so vsak dan dopoldne od 8. do 11. ure. Za ženine in neveste pa samo ob torkih popoldne ob 5. uri.

Duhovna obnova za žene se prične v petek 28. oktobra zvečer in se zaključi na praznik Vseh svetnikov pri šesti sv. maši s skupni sv. obhajilom. Vsak dan sta po dva govora in sicer zjutraj pred prvo sv. mašo in zvečer po sv. rožnem vencu. Žene naj pridno prihajajo. Prilika za sv. spoved je tudi vedno čez dan. Vodi to obnovo g. pater Henrik Damiš iz Brezije. — Žene bodo opravile po večini sv. spoved že v soboto in nedeljo, pa naj zlasti v pondeljek popoldne pridejo k sv. spovedi za Vse svete tudi drugi.

Neprimerno je, če prirejajo razna društva vaje, tekme in nastope tedaj, ko je v cerkvi služba božja. Če se pa to kdaj vrši, naj poskrbi vedno dober katoličan najprvo za izpolnitev verske dolžnosti in potem šele naj streže svoji radovednosti. Paziti je treba zlasti starišem, če ob takih vabah gredo otroci v cerkev.

Elizabetna konferenca, ki podpira tudi mnoge siromake naše župnije, je skoraj brez sredstev. Dne 20. novembra priredijo popoldne dekleta Marijine družbe na Skali lepo igro, katere dobiček bo prejela Elizabetna konferenca. Ne bo sicer veliko, ker so od prireditve danes mnogi odtegljali, a nekaj le bo. Dobro voljo in naklonjenost deklet bomo podprli z obiskom poštene prireditve.

Značilno za težko splošno stisko, ki jo občutimo tudi v Trziču je sledeče: Vsako leto se je za gospodinjiski tečaj, ki ga je priredila Vincencijeva konferenca in Dekliška Marijina družba na Skali, oglašalo preveč prosilk. Letos se jih je oglasilo komaj polovico od določenega števila in med temi prosilkami ni bilo niti ene navadne delavke. Tečaj se seveda ne vrši. — Ko je zadnja številka našega lista prinesla vest o 50 letnici obrtnonadaljevalne šole, so mnogi čevljarji obujali lepe in tudi težke spomine. Mlajši so pa prešteli „jungre“, ki so sedaj v Trziču in so našli cele tri. Res malo! Pri čevljarjski zadrugi v Trziču imajo seznam vseh čevljarjev v celem tržiškem sodnem okraju. In je v celem okraju 174 mojstrov, a vseh vajencev samo 22. V letu 1932 je bil doslej vpisan samo 1 vajenec. V letu 1933 bo pa že 18 vajencev prostih. Iz tega vidimo, kako se je čevljarjska obrt razširila v okolico Trziča, ki ima sedaj tudi pretežn,

naraščaj, a vidimo tudi nazadovanje čevljarstva, ki novih vajencev ne more več sprejemati. Prav je naredila letos čevljarska za druga, ko je na dan sv. Krispina, čevljarskega patrona, naročila sv. mašo za zboljšanje čevljarskega položaja.

Oznanila za november.

1. **Praznik vseh svetnikov.** Ob šestih in desetih je sv. maša z dvema blagoslovoma in pred Najsvetejšim. Ob desetih je peta sv. maša. Pri jutranji sv. maši je sklepni govor za duhovno obnovo žen in skupno sv. obhajilo. Popoldne ob dveh je sv. rožni venec, litanije vseh svetnikov, pridiga, pete večernice za umrle, odhod na pokopališče, kjer je pred kapelico libera za umrle in petje žalostink. Zvečer po ave Mariji so v župni cerkvi vsi trije deli sv. rožnega venca za umrle, nato pa poje cerkveni moški zbor pred vojnim spomenikom žalostinke in žalostinke igra tudi godba.

2. **Spomin vernih duš.** Sv. maše se prično že ob pol peti uri zjutraj. Ob šestih je orglana sv. maša s slovenskim petjem, okrog sedme ure se prično velike bilje, nato slovesna črna peta sv. maša z leviti za vse verne duše v vicah in končno obhod po pokopališču, kjer je pred kapelico libera za pokojne. Zvečer ob sedmih je v župni cerkvi sv. rožni venec in litanije Matere božje.

Popolni odpustek za duše v vicah more dobiti od opoldne 1. novembra do opolnoči na praznik vseh vernih duš vsak vsakokrat, kadar obišče kako cerkev ali napol javno kapelo. Pogoji: obisk cerkve, prejem sv. zakramentov in molitev šestih Očenašov in Zdravih Marij s Čast bodi v papežev namen. Kdor hodi vsak dan ali zelo pogosto k sv. obhajilu, temu ni treba za odpustke posebej k sv. spovedi. Odpustki se morejo nakloniti le dušam v vicah.

4. **Sv. Karel Boromejski in prvi petek v mesecu.** Ob šestih sv. maša z blagoslovom, na predvečer v župni cerkvi od 8. do 9. skupna molitev sv. ure.

6. **XXV. nedelja po Binkoštih in zahvalna nedelja.** Službe božje v navadnem redu. Po šesti sv. maši, ki je pred Najsvetejšim, je zahvalna pesem za pridelke letošnjega leta.

7. **Ob desetih slovesna črna peta sv. maša z leviti in libero za pokojne duhovnike.** Udeleži se te sv. maše več gg. duhovnikov, gorenjskih rojakov, pa vabljeni so tudi župljani, da se spomnijo dušnih pastirjev zlasti pri tej sv. maši.

13. **XXVI. nedelja po Binkoštih** z običajnim redom glede službe božje.

19. **God sv. Elizabete.**

20. **XXVII. nedelja in zadnja po Binkoštih.** Vse kot vsako nedeljo.

27. **I. adventna nedelja.** Za pričetek zornic, ki bodo vsak dan ob šestih zjutraj, ob šestih sv. maša z blagoslovom in pred Najsvetejšim.

30. **Sv. Andrej.** Ob šestih v župni cerkvi farna, orglana sv. maša, ob osmih je sv. maša v cerkvi sv. Andreja.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: za shod je duhovna obnova, vesoljna odveza 1., 19., 21., 25.

Marijina družba za žene: za shod je duhovna obnova.

Dekliška Marijina družba: shod 20., skupno sv. obhajilo 27., dekliški večeri 8., 15., 29.

Fantovska Marijina družba: sestanki po oznanilu v cerkvi.

Marijina vrtca: sestanki po oznanilu v cerkvi.

Mesečna šolska sv. spoved: meščanska šola 5., dečki osnovnih šol 12., deklice osnovnih šol 19.; vedno popoldne ob treh in drugo jutro pri osmi sveti maši skupno sv. obhajilo.

Otroška nedelja: 13., ko je popoldne nagovor za otroke in le petje otrok.

Župnijska kronika za september 1932.

Septembra v naši župniji rojenih: 15.

Septembra v naši župniji poročenih:

1. **Paplar Janez**, kleparski pomočnik, Bistrica 35 in **Rotar Marija**, delavka, Tržič, Glavni trg 13, poročena 8. septembra.
2. **Švab Vinko**, čevljar, Brezje - Sv. Neža 21, župnija Kovor in **Toporiš Marija**, služkinja, Tržič, Za Virjem 8, poročena 18. septembra.
3. **Sajovic Jožef**, usnjarski pomočnik, Bistrica 54 in **Lovko Roza**, delavka, Bistrica 66, poročena 24. septembra.
4. **Štucin Ignacij**, strojni ključavničar, Tržič, Spodnja Preska 1 in **Paplar Marija**, delavka, Bistrica 64, poročena 24. septembra.

Septembra v naši župniji umrli:

1. **Šolar Marija**, samska bivša tovarniška delavka, rojena v Kamni gorici 2. 7. 1867, umrla v Tržiču, Cerkevna ulica 21, dne 6. septembra.
2. **Pozvek Janez**, sin delavca rojen v Tržiču 24. 12. 1931, umrl v Tržiču, Pred šolo 5, dne 9. septembra.
3. **Terdina Mihael**, sin delavca, rojen v Dolini 19. 9. 1932, umrl v Dolini 126. dne 19. septembra.
4. **Lenartek Marija**, žena predilniškega mojstra, rojena v Ljubljani 24. 1. 1888, poročena 19. 6. 1923, umrla v Tržiču, Spodnja Preska 2, dne 25. septembra.
5. **Ahačič Jožef**, državni cestar, rojen pri Sv. Ani 8. 4. 1873, poročen 23. 2. 1908, umrl na poti iz ljubljanske bolnice proti Tržiču dne 27. septembra.

Septemberska poročila od drugod:

1. **Meglič Marijan**, sin delavke Vide, rojen v Tržiču 11. 2. 1932, je umrl v ljubljanski bolnici 8. avgusta 1932.
2. **Schweiger Maksimilijan**, sin šoferja, Tržič, Blejska cesta 1, se je rodil v ljubljanski bolnici 18. 8. 1932.
3. **Stransky Rudolf**, trgovec iz Tržiča in **Jagodiz Erika** zasebnica iz Kovor - Tržiča, poročena 19. septembra 1932 pri frančiškanih v Ljubljani.
4. **Tegel Franc**, sin finančnega zvičnika od Svete Ane, se je rodil v ljubljanski bolnici 25. 9. 1932.
5. **Roblek Edvard - Andrej**, sin posestnika in čevljarskega mojstra, Tržič, Za Virjem, se je rodil v ljubljanski bolnici 29. 9. 1932.

Za predstavnika in založnika: **Anton Vovk**, župnik v Tržiču. Za urednika v Ljubljani: **Dr. P. Guido Rant**, O. F. M. Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: **Srečko Magolič**.